

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 221/2026
18.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стевана Дамњановића, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године, у седници већа одржаној дана 18.03.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стевана Дамњановића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Старој Пазови К-529/23 од 15.08.2025. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године у погледу правне квалификације дела и одлуке о казни, тако што Врховни суд противправне радње окривљеног АА ближе описане под тачком 2. изреке првостепене пресуде, за које је правноснажно оглашен кривим, правно квалификује као кривично дело крађа у покушају из члана 203. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика и за то кривично дело га, применом одредби чланова 4, 42, 45. и 54. Кривичног законика, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 2 (два) месеца.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К-529/23 од 15.08.2025. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 3 (три) месеца. Оштећена предузећа „Универекспорт“ ДОО Нови Сад и „Delhaize Serbia“ ДОО Београд су са имовинскоправним захтевом упућени на парнични поступак. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, а чији износ ће бити утврђен посебним решењем у смислу одредбе члана 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена је пресуда Основног суда у Старој Пазови К-529/23 од 15.08.2025. године.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Стеван Дамњановић поднео је захтев за заштиту законитости само против правноснажне другостепене пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ или да укине пресуду Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је доношењем побијане другостепене пресуде на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП. Ово са разлога јер је пре доношења другостепене пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења за кривичноправне радње окривљеног - кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ ближе описано под тачком 1. изреке првостепене пресуде које је извршено дана 21.09.2019. године, а које кривично дело је ушло у састав продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ за које је окривљени оглашен кривим првостепеном пресудом, па је другостепени суд, правилном применом закона, био дужан да у другостепеној пресуди утврди да је дана 21.09.2025. године за кривичноправне радње окривљеног описане под тачком 1. изреке првостепене пресуде наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном првостепеном пресудом окривљени АА оглашен кривим за извршење продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ, а које продужено кривично дело обухвата две кривичноправне радње окривљеног - два кривична дела и то кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ ближе описано под тачком 1. изреке првостепене пресуде које је извршено дана 21.09.2019. године и кривично дело крађа у покушају из члана 203. став 1. у вези члана 30. КЗ ближе описано под тачком 2. изреке првостепене пресуде које је извршено дана 30.10.2019. године. За кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ је Кривичним закоником („Службени гласник Републике Србије“, број 85/2005 ... 35/2019) прописана новчана казна или казна затвора до 3 године.

Одредбом члана 103. тачка 5) Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, са ступањем на снагу дана 01.12.2019. године) прописано је да ако у том законика није друкчије одређено, кривично гоњење не може се предузети када протекне три године од извршења

кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године, а одредбом члана 104. став 6. КЗ је прописано да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају када протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду да је кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ ближе описано под тачком 1. изреке првостепене пресуде, а које је ушло у састав продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ за које је окривљени АА оглашен кривим првостепеном пресудом, извршено дана 21.09.2019. године, то се основано у захтеву браниоца окривљеног наводи да је, сходно члановима 103. тачка 5) и 104. став 6. КЗ, протеклом времена од шест година од извршења тог кривичног дела, за то кривично дело наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења и то протеклом дана 21.09.2025. године.

Против првостепене пресуде жалбу је поднео бранилац окривљеног АА - адвокат Стеван Дамњановић дана 12.09.2025. године, дакле у време када још није наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења за ово кривично дело, па се ова околност није ни могла истицати у поднетој жалби. Имајући у виду да је другостепена пресуда донета дана 27.10.2025. године, дакле након наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења за кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ ближе описано под тачком 1. изреке првостепене пресуде, које је ушло у састав продуженог кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ за које је окривљени оглашен кривим првостепеном пресудом, то је другостепени суд, у конкретном случају, по правилној примени закона био овлашћен да у жалбеном поступку испита питање застарелости кривичног гоњења по службеној дужности, из разлога јер је пре правноснажног окончања кривичног поступка настала околност која трајно искључује кривично гоњење - застарелост, па учинилац дела не може бити правноснажно оглашен кривим и суд му не може изрећи ни кривичну санкцију, те следствено томе да у образложењу другостепене пресуде утврди да је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења за кривичноправне радње окривљеног - кривично дело ближе описано под тачком 1. изреке првостепене пресуде, па да преиначи првостепену пресуду у погледу правне квалификације кривичног дела тако што ће кривичноправне радње окривљеног ближе описане под тачком 2. изреке првостепене пресуде правно квалификовати као кривично дело крађа у покушају из члана 203. став 1. у вези члана 30. КЗ.

Међутим, како другостепени суд то није учинио, већ је, након наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења за кривичноправне радње окривљеног - кривично дело ближе описано под тачком 1. изреке првостепене пресуде, одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног и потврдио првостепену пресуду, то је на тај начин на штету окривљеног АА учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези чланова 103. тачка 5) и 104. став 6. КЗ, а на шта се основано указује поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Имајући у виду напред наведено, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стевана Дамњановића, те је

отклонио напред наведену повреду закона преиначењем побијаних правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-529/23 од 15.08.2025. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 242/25 од 27.10.2025. године у погледу правне квалификације дела, тако што је противправне радње окривљеног АА ближе описане под тачком 2. изреке првостепене пресуде, за које је правноснажно оглашен кривим, по правилној примени закона правно квалификовао као кривично дело крађа у покушају из члана 203. став 1. у вези члана 30. КЗ.

Надаље, полазећи од овако измењене правне квалификације дела, Врховни суд је окривљеног АА осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 2 (два) месеца, налазећи да је овако одмерена казна затвора сразмерна објективној тежини извршеног кривичног дела, те олакшавајућим и отежавајућим околностима које су у смислу члана 54. КЗ утврђене на страни окривљеног у редовном поступку, степену кривице окривљеног и јачини угрожавања заштићеног добра, као и да је изречена кривична санкција нужна и довољна да се њоме оствари општа сврха изрицања кривичне санкције из члана 4. КЗ и сврха кажњавања из члана 42. КЗ и то како у односу на самог окривљеног, тако и на плану генералне превенције.

У осталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног, по налажењу Врховног суда, својим наводима везано за необавештавање окривљеног и браниоца о седници већа другостепеног суда одржаној дана 27.10.2025. године указује на повреду одредбе члана 447. ЗКП, а својим наводима везано за неуредно и неблаговремено достављање писмена браниоцу окривљеног - обавештења о датуму одржавања седнице већа другостепеног суда указује на повреде одредаба чланова 242. и 243. ЗКП, па како наведене повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то стога Врховни суд ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно ни разматрао.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић